

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 5 – QUẢNG TRỊ

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: ông Nguyễn Văn Quang.

Thư ký phiên họp: ông Hoàng Quốc Tùng.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 5, tỉnh Quảng Trị tham gia phiên họp: bà Hoàng Thị Khánh Linh - Kiểm sát viên.

Ngày 24 tháng 12 năm 2025, tại Hội trường Tòa án nhân dân Khu vực 5 - Quảng Trị mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 09/2025/TLST-VDS ngày 19 tháng 11 năm 2025 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 05/2025/QĐST-VDS ngày 16 tháng 12 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: bà Nguyễn Thị M, sinh năm 1972; nơi cư trú: khu phố T, phường Đ, tỉnh Quảng Trị; có mặt.

Người người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: ông Nguyễn Hữu H, sinh năm 1972; nơi cư trú: khu phố T, phường Đ, tỉnh Quảng Trị; vắng mặt, có đơn xin vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự, bị hạn chế năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức và khả năng điều khiển hành vi*” ngày 11/11/2025 và tại phiên họp, người yêu cầu bà Nguyễn Thị M trình bày:

Ông Nguyễn Hữu H1, sinh ngày 08/02/1996, số CCCD: 04509600288; nơi cư trú: khu phố T, phường Đ, tỉnh Quảng Trị là con của bà Nguyễn Thị M và ông Nguyễn Hữu H. Ông Nguyễn Hữu H1 chưa có vợ, con. Từ khi sinh ra thì ông Nguyễn Hữu H1 đã bị bệnh, chậm phát triển, không ý thức được và không nghe,

nói được. Việc sinh hoạt, ông Nguyễn Hữu H1 phục thuộc hoàn toàn vào người thân giúp đỡ mới ăn, uống, vệ sinh được.

Gia đình nhận thấy ông Nguyễn Hữu H1 không có khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của mình nên đề nghị Tòa án giải quyết tuyên bố ông Nguyễn Hữu H1 là người mất năng lực hành vi dân sự theo kết quả giám định của cơ quan chức năng.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 5 - Quảng Trị phát biểu ý kiến về việc tuân theo pháp luật tố tụng trong quá trình giải quyết vụ án:

1. Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán: Thẩm phán được phân công thụ lý giải quyết vụ án đã thực hiện đúng, đầy đủ quy định tại các Điều 27, 35, 39 của BLTTDS năm 2015 về thẩm quyền thụ lý vụ án; xác định tư cách tham gia tố tụng đúng quy định tại Điều 68 BLTTDS. Tiến hành xác minh, thu thập chứng cứ đúng quy định tại Điều 97 BLTTDS năm 2015. Việc cấp, tổng đạt các văn bản tố tụng cho đương sự, Viện kiểm sát cùng cấp đúng quy định tại Điều 365 BLTTDS. Thẩm phán đã thực hiện đúng quy định tại Điều 366 BLTTDS năm 2015.

2. Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Hội đồng và thư ký phiên họp. Tại phiên họp ngày hôm nay những người tham gia phiên họp đã có mặt đầy đủ, đúng thành phần theo quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 02/2025/QĐST-VDS ngày 25/8/2025. Trong quá trình diễn ra phiên họp Thẩm phán – chủ tọa phiên họp giải quyết việc dân sự đã tuân theo đúng các quy định của BLTTDS về phiên họp giải quyết việc dân sự.

Thư ký phiên tòa đã thực hiện đầy đủ nhiệm vụ, quyền hạn của mình theo quy định tại Điều 51 BLTTDS năm 2015.

3. Việc chấp hành pháp luật tố tụng của người tham gia tố tụng.

- Trong quá trình tham gia tố tụng người yêu cầu đã thực hiện đầy đủ các quyền và nghĩa vụ của mình kể từ khi gửi đơn đến Tòa án cho đến phiên họp hôm nay. Nội dung đơn yêu cầu đầy đủ, đúng đối tượng. Trong quá trình giải quyết việc dân sự đã giao nộp chứng cứ cho Tòa án, người yêu cầu đã chấp hành đúng, đầy đủ về quyền và nghĩa vụ của mình đúng được quy định tại các Điều 70 BLTTDS năm 2015.

4. Ý kiến về việc giải quyết vụ án.

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, Điều 39, khoản 1 Điều 149 Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ Điều 370, 371, 372, 376, 377 và 378 Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ Điều 22, Điều 46, 47, 48 và Điều 136 Bộ luật dân sự. Căn khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án.

Trên cơ sở nội dung yêu cầu của bà Nguyễn Thị M và Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trung cầu số 2343/KLGD ngày 15/12/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền T xác định: ông Nguyễn Hữu H1, sinh ngày 08/02/1996 mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự. Căn cứ khoản 1 Điều 27; Điều 35, 39, 378 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 22 Bộ luật Dân sự, đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị M, tuyên bố ông Nguyễn Hữu H1 mất năng lực hành vi dân sự.

Bà Nguyễn Thị M phải chịu lệ phí việc dân sự theo quy định.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Khu vực 5 - Quảng Trị nhận định:

[1] *Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết:* bà Nguyễn Thị M có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Hữu H1, nơi cư trú: khu phố T, phường Đ, tỉnh Quảng Trị mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ khoản 1 Điều 27 của Bộ luật tố tụng dân sự Tòa án xác định quan hệ pháp luật là “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*”. Căn cứ Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự thì việc dân sự trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân Khu vực 5 - Quảng Trị, tỉnh Quảng Trị.

[2] *Về nội dung:* theo trình bày của người yêu cầu, cũng như các tài liệu mà người yêu cầu cung cấp, Tòa án nhân dân Khu vực 5 - Quảng Trị xét thấy ông Nguyễn Hữu H1 từ khi sinh ra đã có bệnh lý, chậm phát triển, hoàn toàn không tự phục vụ được và các sinh hoạt khác cần người hỗ trợ. Ông Nguyễn Hữu H1 thuộc đối tượng bại não, chậm phát triển tâm thần do Trầm y tế phường 1 quản lý, tham khám. Ngày 20/11/2025, Tòa án nhân dân Khu vực 5 - Quảng Trị đã ban hành Quyết định trung cầu giám định số 09/2025/QĐ-TCGD, về việc trung cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền T thực hiện việc giám định pháp y tâm thần đối với ông Nguyễn Hữu H1. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trung cầu số 2343/KLGD ngày 15/12/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực

miền T kết luận: ông Nguyễn Hữu H1 thời điểm hiện tại: theo tiêu chuẩn y học: chậm phát triển tâm thần nặng (F72-ICD-10) và về năng lực hành vi dân sự: mất khả năng nhận thức, làm chủ hành vi.

Do đó, Tòa án xét thấy yêu cầu của bà Nguyễn Thị M là hoàn toàn có căn cứ, phù hợp với Kết luận giám định pháp y tâm thần. Trên cơ sở ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 5, tỉnh Quảng Trị tại phiên họp, tuyên bố ông Nguyễn Hữu H1 là người mất năng lực hành vi dân sự.

[3] *Về lệ phí*: bà Nguyễn Thị M phải chịu 300.000 đồng lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 149 Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ Điều 370, 371, 372, 376, 377 và 378 Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ Điều 22, Điều 46, 47, 48 và Điều 136 Bộ luật dân sự.

Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.:

1. Chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Nguyễn Thị M: Tuyên bố ông Nguyễn Hữu H1, sinh ngày 08/02/1996, số CCCD: 04509600288; nơi cư trú: khu phố T, phường Đ, tỉnh Quảng Trị là con của bà Nguyễn Thị M và ông Nguyễn Hữu H là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: bà Nguyễn Thị M phải chịu 300.000 đồng tiền lệ phí việc dân sự sơ thẩm nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp theo Biên lai thu tiền tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án ký hiệu BLTU/25E số 0001660 ngày 11/11/2025 của Thi hành án dân sự tỉnh Quảng Trị (bà M đã nộp đủ).

3. Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Quảng Trị;
- VKSND khu vực 5;
- Ủy ban nhân dân xã Cam Lộ;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**Nguyễn Văn Quang**